

Godišnje izvješće
o ugovorima o javnim uslugama u željezničkom putničkom prijevozu Republike
Hrvatske za 2021. godinu

Na temelju Uredbe (EZ) br. 1370/2007 o uslugama javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika i stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 1191/69 i (EEZ) 1107/70 kako je izmijenjena i dopunjena Uredbom (EU) 2016/2338 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1370/2007 u pogledu otvaranja tržišta za usluge domaćeg željezničkog prijevoza putnika (Tekst značajan za EGP) (SL L 354, 23.12.2016.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1370/2007), Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture ima obvezu sukladno članku 7. Uredbe (EZ) br. 1370/2007 objavu Godišnjeg izvješća o napretku potpisanog Ugovora o javnim uslugama za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj i Ugovorenih obveza pružanja javnih usluga od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu.

Dana 21. prosinca 2018. godine potpisan je Ugovor br. 1/2019/DP-HŽPP o javnim uslugama za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj između Republike Hrvatske, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i društva HŽ Putnički prijevoz d.o.o. za prijevoz putnika za razdoblje od 01. siječnja 2019. do 31. prosinca 2028. godine (u daljnjem tekstu: Ugovor br. 1/2019/DP-HŽPP). Na temelju članka 8. stavak 2a Uredbe 1370/2007 recast, Ugovor br. 1/2019/DP-HŽPP je izravno dodijeljen, budući da je sklopljen u periodu između 24. prosinca 2017. godine i 2. prosinca 2019. godine. O izravnom sklapanju Ugovora br. 1/2019/DP-HŽPP između Republike Hrvatske, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i društva HŽ Putnički prijevoz d.o.o. dana 31. prosinca 2018. godine sukladno članku 5. stavak 4a Uredbe (EZ) br. 1370/2007 obavještena je Europska komisija, Glavna uprava za tržišno natjecanje i Glavno tajništvo Europske komisije te je objavljena informacija o navedenom na službenim stranicama Ministarstva.

- a) **Ugovorne stranke:** Republika Hrvatska, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Prisavlje 14, 10000 Zagreb koje zastupa ministar g. Oleg Butković i trgovačko društvo HŽ Putnički prijevoz, društvo s ograničenom odgovornošću, Strojarska cesta 11, 10000 Zagreb koje zastupa predsjednik Uprave g. Željko Ukić, za pružanje usluga željezničkog putničkog prijevoza.

Vlasništvo: 100% vlasnik HŽ Putničkog prijevoza d.o.o. je Republika Hrvatska.

Stranka koja obavlja zakonski nadzor: Nadzor nad Ugovorom obavlja Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.

- b) **Trajanje ugovora o javnim uslugama:** Ugovor o javnim uslugama za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2019. do 2028. godine sklopljen je na 10 godina, za razdoblje od 01. siječnja 2019. do 31. prosinca 2028. godine.
- c) **Opis usluga prijevoza putnika koje će se obavljati:** Predmet ovog Ugovora je pružanje usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu putnika u Republici Hrvatskoj od strane Pružatelja usluge, tj. društva HŽ Putnički prijevoz d.o.o. i ugovorna naknada od strane Ministarstva mora, prometa i infrastrukture koju prima Pružatelj usluge za obavljanje usluge od općeg gospodarskog interesa. U sklopu pružanja usluge prijevoza aktivnih željezničkih vozila 76,99% putničkog prostora je klimatizirano, kod 13,81% vlakova osigurana je internetska usluga dok je kod 22,59% aktivnih željezničkih vozila osiguran prostor za prijevoz biciklima.
- d) **Opis parametara financijske naknade:** Naknada za obavljanje usluge od općeg gospodarskog interesa ne smije premašiti iznos koji je neophodan za pokriće neto troškova koji su nastali pri izvršenju obveze javne usluge, uzimajući u obzir prihode i razumnu dobit. Razumna dobit određuje se kao prosječna stopa prinosa na kapital uzimajući u obzir stupanj rizika ili nepostojanje rizika. Prihod(i) znači prihode od prijevoznih karata, uključujući zamjene za prijevozne karte, prihode proizašle iz školskog i studentskog prijevoza, prihode od prijevoza putnika s invaliditetom, prihode od kazni za vožnju bez prijevozne karte kao i prihode po osnovi dijeljenja prihoda – ako je to primjenjivo. Prihod(i) ne obuhvaća prihode od najma i zakupa te druge prihode. Iznosi naknade za pruženu uslugu prijevoza putnika ovise o volumenu prijevozne usluge.
- e) **Ciljevi u smislu kvalitete, kao što su točnost, pouzdanost i mjerodavne nagrade i sankcije:** Kako bi se poboljšala kvaliteta usluge, Ugovorom je omogućena prilagodba financiranja i uvjeti koje je potrebno zadovoljiti kako bi se mogla omogućiti nabava vlakova iz EU fondova. Vrsta i opseg dogovorene i plaćene kvalitete te sustav kazni

nalazi se u priložima Ugovora (1 - 8), u kojima su popisani zahtjevi u pogledu standarda kvalitete, pouzdanosti, točnosti, razine usluge kao i zaštite i sigurnosti u odnosu na sve prijevozne usluge koje je društvo HŽ Putnički prijevoz d.o.o. dužno obavljati na temelju Ugovora.

Prilozi Ugovora :

- Prilog 1 – Opseg usluga
- Prilog 2 – Obračunska shema i Osnovna struktura obračuna naknade
- Prilog 3 – Sustav kazni
- Prilog 4 – Specifikacija vozila u uporabi; Tehničke specifikacije i Matrica zamjena
- Prilog 5 – Marketinški zahtjevi
- Prilog 6 – Struktura izvješća o ključnim pokazateljima
- Prilog 7 – Anketiranje putnika
- Prilog 8 – Program poticanja prihoda za financijsku godinu

Na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju suglasnosti Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture za preuzimanje obaveza na teret sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje od 2019. do 2028. godine, za sklapanje ugovora s društvom HŽ Putnički prijevoz d.o.o. za prijevoz putnika o javnim uslugama za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 1. siječnja 2019. godine do 31. prosinca 2028. godine (u daljnjem tekstu: Odluka Vlade Republike Hrvatske) od dana 13. prosinca 2018. godine, ukupna ugovorena vrijednost Ugovora br. 1/2019/DP-HŽPP iznosi 4,62 milijarde kuna te je raspoređena po godinama od 2019. - 2028. godine.

Niže navedene tablice prikazuju parametre na temelju kojih je izvršena usluga od strane društva HŽ Putnički prijevoz d.o.o. u željezničkom prijevozu putnika tijekom 2021. godine, a koje je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske, sukladno članku 7. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 1370/2007 i Ugovorom ugovorenih obveza pružanja javnih usluga od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom putničkom prijevozu dodijelilo društvu HŽ Putnički prijevoz d.o.o. u 2021. godini.

Tablica 1. – Godišnje izvješće za 2021. godinu – **financijski pokazatelji** (u HRK)

Godina	Ukupni iznos naknade	Ukupan prihod po Ugovoru	Ukupan trošak po Ugovoru	Ukupna razlika troškova i prihoda	Prosječna pokrivenost troškova prihodom	Prihod od prijevoza putnika vlakom
2021.	495.000.000	224.844.431	719.715.942	-494.871.511	20,67%	139.943.221

Na temelju navedenih parametara iz Tablice broj 1. – Godišnje izvješće za 2021. godinu - financijski pokazatelji, vidljivo je da je u 2021. godini za potrebe provedbe Ugovora br. 1/2019/DP-HŽPP društvu HŽ Putnički prijevoz d.o.o. isplaćeno 495.000.000 kuna dok je prihod društva HŽ Putnički prijevoz d.o.o. iznosio 224.844.431 kuna. Ukupni troškovi društva HŽ Putnički prijevoz d.o.o. iznosili su 719.715.942 kuna. Slijedom navedenog, vidljivo je da je ukupna razlika između troškova i prihoda društva HŽ Putnički prijevoz d.o.o. iznosila -494.871.511 kuna, pri čemu proizlazi da je prosječna pokrivenost troškova prihodom u 2021. godini iznosila 20,67%. Prihod od prijevoza putnika u željezničkom prometu u 2021. godini iznosio je 139.943.221 kuna.

Tablica 2. – Godišnje izvješće za 2021. godinu – **naturalni pokazatelji** (u HRK)

Godina	Prevezen broj vlak/km	Odvezenih supstitucija bus/km	Broj vlakova	Ukupan br. prevezenih putnika	Prevezen br. putnika s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću	Broj linija po Ugovoru	Ukupan br. stajališta i kolodvora
2021.	13.234.330	227.901	836	13.398.408	6.682	34	491

Na temelju navedenih parametara iz Tablice broj 2. – Godišnje izvješće za 2021. godinu – naturalni pokazatelji, ukupan broj prevezenih vlak kilometara u 2021. godini iznosio je 13.234.330 vlak/km, dok je odvezenih supstitucija bus kilometara bilo u iznosu od 227.901. Broj putničkih vlakova koji su prometovali na području Republike Hrvatske u 2021. godini iznosio je 836 od kojih je sukladno Ugovoru br. 1/2019/DP-HŽPP prometovalo 92 vozila, od kojih 56 dizel-motornih vlakova te 36 elektromotornih vlakova. Ukupan broj dizel-motornih i elektromotornih vlakova koji prometuju na području Republike Hrvatske sukladno Ugovoru br. 1/2019/DP-HŽPP iznosio je 115 vlakova, od kojih su 33 niskopodna vlaka. Ukupan broj prevezenih putnika u željezničkom prometu u 2021. godini iznosio je 13.398.408 putnika od kojih se za osobe s invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti osiguralo 33,91% prijevoza, odnosno prevezeno je 6.682 osoba.

Budući da je željeznički promet radi dotrajalosti infrastrukture u dosta nepovoljnijem položaju u odnosu na cestovni promet i cestovnu infrastrukturu, što znatno utječe na ponuđene prometne usluge korisnicima, Vlada Republike Hrvatske je kako bi približila željeznički prijevoz korisnicima, povećala mobilnost stanovništva, unaprijedila kvalitetu života te podigla standard građana, donijela Program Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 2020-2024. godine. Programom Vlade Republike Hrvatske dogovoren je skup mjera koje imaju za cilj ostvarenje oporavka ekonomskog suvereniteta Republike Hrvatske. U sklopu jedne od mjera dogovoren je i Pilot-projekt besplatnog javnog željezničkog prijevoza djece i učenika osnovnih i srednjih škola, koji bi pridonio povećanju mobilnosti djece i učenika, kao i zaustavljanju iseljavanja mladih obitelji iz Republike Hrvatske. Realizacijom Pilot-projekta koji se odnosi na korištenje prijevoza vlakom tijekom 15 mjeseci za djecu, učenike osnovnih i srednjih škola na području cijele Republike Hrvatske, u vremenskom periodu od 1. listopada 2021. do 31. prosinca 2022. godine, doprinijeti će se revitalizaciji prometa putničkih vlakova na nerazvijenim područjima i poticanju korištenja željezničkog prijevoza te smanjenju emisija stakleničkih plinova kao i zaštiti okoliša. Sinergijom željezničkog prometa s ostalim prijevoznim modalitetima znatno će se ojačati i razvoj integriranog prijevoza putnika.

Tablica 3. - Broj ostvarenih putovanja učenika osnovnih i srednjih škola te studenata za razdoblje 2020./2021. godina te siječanj 2021/2022.godine

Broj ostvarenih putovanja	2020. godina	2021. godina	od 1.1.2021. - 30. 9. 2021. godine	od 1.10.2021.- 31.12. 2021. godine (pilot projekt*)	U siječnju 2022.godine (pilot projekt*)
Osnovnoškolci	0	31.538	0	31.538*	13.205*
Srednjoškolci	2.123.887	2.540.082	1.384.035	1.151.557*	425.673*
Studenti	1.007.682	960.260	600.992	359.268	96.840
Mladi od 12 do 26 godina	94.925	77.853	68.130	9.723	2.684
Djeca do 18 godina koja ne idu u školu	0	4.626	0	4.626*	751*
UKUPNO	3.226.494	3.614.359	2.053.157	1.556.712	539.153

Na temelju navedenih parametara iz Tablice broj 3. - Broj ostvarenih putovanja učenika osnovnih i srednjih škola te studenata za razdoblje 2020./2021. godina vidljivo je da je prije uvođenja Pilot-projekta besplatnog prijevoza učenika osnovnih i srednjih škola u prvih devet mjeseci u 2021. godini, broj prevezenih osnovnoškolca i srednjoškolca iznosio 1.384.035 dok

je već u prva tri mjeseca nakon uvođenja Pilot-projekta prevezeno 1.183.095 učenika osnovnih i srednjih škola što je izniman rast u prijevozu željeznicom u tako kratkom vremenu.

Tablica 4. - Broj prevezenih učenika za razdoblje 2020./2021. godina po županijama

Red. br.	Prevezeno učenika po županijama	2020. godina	2021. godina
1.	Zagrebačka	2.256	1.858
2.	Krapinsko-zagorska	7.635	6.073
3.	Sisačko-moslavačka	1.003	237
4.	Karlovačka	3.415	2.559
5.	Varaždinska	4.428	2.976
6.	Koprivničko-križevačka	2.286	1.432
7.	Bjelovarsko-bilogorska	1.093	774
8.	Primorsko-goranska	716	451
10.	Virovitičko-podravska	2.659	1.751
11.	Požeško-slavonska	2.089	1.654
12.	Brodsko-posavska	5.152	3.701
14.	Osječko-baranjska	2.265	2.046
15.	Šibensko-kninska	215	102
16.	Vukovarsko-srijemska	129	90
17.	Splitsko-dalmatinska	183	129
18.	Istarska	1.395	796
20.	Međimurska	2.736	2.201
21.	Grad Zagreb	14.590	10.528
	UKUPNO:	54.245	39.358

Na temelju navedenih parametara u Tablici broj 4. - Broj prevezenih učenika za razdoblje 2020./2021. godina, prikazano je da Pilot-projekt pridonosi laganom porastu putovanja djece, osnovnoškolaca i srednjoškolaca željeznicom, što pozitivno utječe na razvoj

i korištenje usluge prijevoza željeznicom, ali i održivost željezničkog prijevoza, čime se doprinosi i smanjenju štetnih plinova na okoliš. U sklopu Pilot-projekta je u razdoblju od 1. listopada do 31. prosinca 2021. godine prevezeno ukupno 21.162 učenika, od toga 14.728 novih učenika te 6.434 starih učenika koji su već koristili pametnu karticu. U mjesecu siječnju 2022. godine zabilježeno je 1.714 novih učenika, odnosno od listopada 2021. do siječnja 2022. ukupno je prevezeno 22.876 učenika.

Tablica 5. - Broj prevezenih putnika za razdoblje 2020/2021. godine te siječanj 2020/2021/2022. godine

Prevezeno putnika	2020. godina	2021. godina	Siječanj 2020. godine	Siječanj 2021. godine	Siječanj 2022. godine
UKUPNO	12.909.754	13.398.408	1.779.634	759.884	1.312.637

Na temelju navedenih parametara iz Tablice broj 5. - Broj prevezenih putnika za razdoblje 2020/2021. godine te siječanj 2020/2021/2022. godine, ukupan broj prevezenih putnika je porastao sa 12.909.754 u 2020. godini na 13.398.408 putnika u 2021. godini.

Nadalje, kako bi se pomoglo stanovnicima pogođenim potresom na području Sisačko-moslavačke županije, od 30. prosinca 2020. godine do 30. lipnja 2022. godine Vlada Republike Hrvatske je osigurala mjeru korištenja besplatnog željezničkog prijevoza putnika. Navedena mjera besplatnog željezničkog prijevoza putnika na potresom pogođenim područjem Sisačko - moslavačke županije za sve stanovnike te sve službe koje sudjeluju u pružanju pomoći sanacije štete (Hrvatski Crveni križ, Stožer civilne zaštite, HGSS i dr.), također je pridonijela povećanju željezničkog putničkog prijevoza što je vidljivo iz Tablice broj 6. - Broj besplatno prevezenih putnika pogođenih potresom u Sisačko-moslavačkoj županiji (SMŽ) za razdoblje 2020/2021. godine.

Tablica 6. - Broj besplatno prevezenih putnika pogođenih potresom u Sisačko-moslavačkoj županiji (SMŽ) za razdoblje 2020/2021. godine te siječanj 2020/2021/2022. godine

Prevezeno putnika u SMŽ	2020. godina*	2021. godina	od 30.12.2020. – 31.12.2021.	Siječanj 2021. godine	Siječanj 2022. godine
UKUPNO	267*	686.402	686.669	26.382	61.059

Napomena:- *Besplatan prijevoz od 30. prosinca 2020.godine

Uz sve navedene usluge, društvo HŽ Putnički prijevoz d.o.o. u svojoj ponudi pruža i dodatne usluge praćenja automobila i motocikala, prijevoz putnika u spavaćim vagonima,

prijevoz putnika u vagonima s ležajevima, prijevoz kućnih ljubimaca, usluge izletničkih vlakova, razne usluge povoljnijeg smještaja u hotelima, toplicama i taxi prijevoza, usluge vagon-restorana, catering usluge i još mnoge druge.